

Jóreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 35. szám

Vasárnap

Cluj-Kolozsvár, 1932 július 24

Mi ez?

Hát már odáig jutottunk, hogy senki sem akar ennek az országnak a miniszterelnöke lenni? Majnu nem akar. Mihailache nem akar. Junian nem akar. Mironescu nem akar. Hát senki sem akar? Ilyen vesződő sorsra jutott Románia, hogy senki sem akar a miniszterelnöke lenni. Ilyen bitang ország lett az ország sorsa, hogy senki sem meri vállalni a vezetését, a felelős tovább irányítását?

Hová jutottunk, hová? Valamikor azt hittük, hogy egy ilyen előkelő állás után, mint a miniszterelnökség, kapva kapnak az emberek. Mindenkinek legfőbb vágyát képezi, mindenkinek leghőbb óhajta. És íme, kisül, hogy senkinek nem kell, senki sem kap utána, mindenkinek menekül tőle, mint a beteg embertől, mint a beteg macskától.

Tudjuk, hogy nagyon beteg ez az ország. Annyi orvosa volt már, annyi injekciót kapott, hogy attól is beteg lehet. De mégsem országut szélén vesződő dühödött macska, mégsem fertőző sebekben szenvedő utolsó pária, mégis csak a sorsunk és életünk összefogó ereje, mégis csak a mi otthonunk és védő paizsunk és mégis csak a miénk, mert mi vagyunk — az ország. Nem juthatunk hát egek hányadjára, nem vergődhetünk hát folytonos bizonytalanságban tovább is, ember kell a gátra, legények kellenek az evezők mellé, egész emberek, lelkes emberek, gondolkodó és szív-emberek, talpig emberek.

Ilyen egész emberek után vágyik ez az ország, nyomoruságunkból fölemelni tudó, kinjainktól megváltó egész emberekre, akik látják a nép bajait, megmerik nézni a sebeinket, meghallgatják panaszainkat. Erős izmu, egészséges gyomru, tiszta látásu, tiszta jellemű emberekre van szükségünk. Akik kivezessenek a nyomoruságnak és förtelmeknek ebből a vörös tengeréből. Akik bátran a kezükbe merjék venni ennek a népnek a sorsát, irányítását s javítani akarjanak ezen a rothadt állapotban. Bátor lendületre, észszerű cselekedetekre van szükségünk. Nagy feladat. Nem csodálkozunk, ha senki sem akarja vállalni. Sem az, aki leghivatottabb lenne rá egyéniségével és tiszta politikai multjával, sem az új jelöltek gyöngeségük beismérésével.

Halálos ítélet vár a budapesti kommunista összeesküvőkre

BUDAPEST. A „Jóreggelt!” legutóbbi száma részletes tudósítást közölt a Budapesten leleplezett kommunista összeesküvésről, melynek szereplői az 1919-iki magyarországi kommün idejéből ismert kommunista vezérek, köztük Sallai Imre, álnéven Kovács Dénes, a kommün alatt kivégzett Korvin Klein Ottó népbiztos helyettese.

A budapesti rendőrség Hetényi Imre főkapitányhelyettes vezetésével tegnap hallgatta ki a letartóztatott kommunistákat. A kihallgatás során egyre-másra kerültek napvilágra a kommunista vezérek régi véres bűnei és az augusztus

1-re tervezett uccai forradalom megszervezésére vonatkozó titkos aknamunkái, amelyekért szintén most fogja őket felelősségre vonni a rögtönítélő bíróság.

Augusztus elsejére Sallai és társai: Karikás, Fürst, Kilián és mások moszkvai pénzen az egész Magyarországra kiterjedő nagyarányú rendzavarást, tüntetéseket és a gyárakban géprombolást, valószínűleg kommunista-forradalmat készítettek elő,

ezen a napon tartja ugyanis a kommunista internacionálé háború ellenes és a szovjet megvédésére rendezett tüntetéseket.

A kommunista vezérek régi véres bűnei

Egy-két napon belül a rögtönítélő bíróság elé kerülnek Sallai és társai a kommün alatti cselekményeik miatt. Sallai Imre ellen többrendbeli gyilkosság bűntettén felül felségsértés, lázítás, személyes szabadság megsértése, magánosok elleni erőszak és zsarolás büntette

címén adtak ki annak idején körözőlevelet, ugyanilyen alapon körözik Karikás Frigyeset is. Ha ezen a címen felelősségre vonják őket, halálbüntetés vár rájuk.

Sallai Imre, aki az országház pincéjének retteget réme volt, mint

a kivégzett Korvin-Klein Ottó jobbkeze, a kommunista politikai nyomozó osztály helyettes főnöke, irgalmatlanul halálra juttatta a „politikailag megbízhatatlan” elemeket. Stenczel ügyvédet és Nikólyny rendőrfogalmazót ő vallatta, kizsárolta, ő juttatta őket mártírhálálra. De Madarász zászlós haláláért is Sallai Imre felelős. A megkínzott és megcsontított ellenforradalmárok bosszúja és az igazságszolgáltatás megtorlása elől a népbiztosok különvonatán szökött meg a véreskezü terrorista vezér,

hogy aztán Szovjet-Oroszországban megkapja a busás díjat. Vezető állásba jutott a szovjetnél Sallai Imre és ugyanitt Karikás Frigyes is, aki Tiszolcon Sárkós János római katolikus lelkész és mártírtársait kivégeztette. Karikás Kun Bélának, Vantus Károlynak bizalmas barátjaként a vörös hadsereg egyik vezérférfia volt.

Az is szóba fog kerülni, hogy felelősségre vonják-e Sallai Imrét

a Károlyi-forradalom előtt elkövetett cselekményeiért.

Sallait 1918-ban hadsereg elleni cselekményeiért letartóztatták és a honvédbíróság Conti-uccai fogházába került. A Károlyi-forradalom kitörése előtt Sallai fellázította társait, a katonaszökevényeket és lázadókat, összegyűjtötte őket és

amikor a forradalom kitört, az ő vezetése alatt törtek ki a foglyok a fogházból.

Háború alatti súlyos hadsereg elleni bűncselekményeiért nem vonták felelősségre Sallait.

Kilián nemcsak magyarországi kommunista szervezkedésért, hanem moszkvai működéséért is felelni fog. Fürst Sándor pedig a magyarországi vezérszerepen felül le kell hogy töltsen egyéves börtönbüntetését és berlini kommunista működéséért is bíróság elé kerül.

Megszüntetik az ostromállapotot Németországban a választások miatt

Rögtönítélő bíróság elé állítják Berlin volt rendőrfőnökét

BERLIN. Európaszerte nagy felzúdulást keltett Heimansberg ezredes, a berlini rendőrség volt főnökének és Enke Karlsberg őrnagynak a letartóztatása. Enke Karlsberg, a birodalmi lobogó szövetség című köztársasági egyesület parancsnoka. Heimansberg ezredes rendőrküldönként kísért fel a rendőrségre, ahol két órai diszkrét kihallgatás után írásbeli kötelezvényt vettek tőle, majd szuronyok között átkísérték a Moabit börtönbe, ahol külön cellába zárták. A börtön igazgatósága szigorú rendeletet ka-

pott, hogy az ezredesnek, újabb intézkedésig, senkivel sem szabad találkoznia. A tegnapi nap folyamán az újságírók felvilágosítást kértek az ezredes letartóztatása felől, a hatóság azonban minden felvilágosítást megtagadott. Rudnstadt tábornok a statárium értelmében kérte, hogy

a rögtönítélő bíróság azonnal üljön össze és ítéljen a Heimansberg ezredes ügyében. Heimansberg védője kérte Rudnstadt tábornokot, hogy engedélyezzen félórás tanácskozást vé-

dencével, a tábornok azonban e kérést is elutasította. A berlini lapok szerint

az ezredes puccsot akart megkísérlni és hatalmába venni a berlini rendőrséget, s ezért tartóztatták le. Az ezredes ügyében a rögtönítélő bíróság ítéletének kihirdetését mára várják.

Ezzel kapcsolatosan Bracht, az új belügyminiszter felfüggesztette az összes szociáldemokrata hivatalnokokat. Érdekes tünet, hogy Berlinben a rendkívüli állapotok dacára is a nép csendes és az élet folyik a maga rendes útjain.

BERLIN. A „Vossische Zeitung” hírül adja, hogy

a birodalmi kormány a választások lefolyása előtt hatályon kívül helyezi az ostromállapotot.

Ebben az értelemben Hindenburg elnökhöz egy memorandumot nyújtottak be, aki a végső szó kimondásával addig vár, amíg Papen Stuttgartból és Gayl Frankfurtból hazaérkezik.

STUTTGART. Papen birodalmi kancellár tegnap összehívta a német államok miniszterelnökeit, amely konferencián kidomborították az államok ellenállását a birodalmi kormány ellenállásával szemben. Papen kijelentette, hogy a kivételes rendszabályokat a kommunista veszedelem miatt fogantatosította, mert a szociálista kormány működése nem volt eléggé eredményes a kommunista veszedelem leküzdésére. Papen szerint ez a szigorú intézkedés csak átmeneti. A stuttgarti kongresszus szenvedélymentesen folyt le. Papen tegnap este visszatért Berlinbe.

ZITTAU. Hitler a tegnap Zittauban beszédet tartott. Beszédének legkiemelkedőbb pontja az volt, hogy most azok kiáltoznak szabadságért, akik eddig gummibotokkal kormányoztak.

Az új parlament csak egy hónapig fog ülésezni

BUCURESTI. Az új parlament ülésszaka augusztus 18-ig fog tartani, akkor kezdődik majd a nyári vakáció. A 30 napos ülésszakit az igazolási vita fogja bevezetni, amely 10 napig fog tartani. Ezután az új kormány megalakulása fog következni, ami szintén igénybe vesz majd néhány napot. Megindul a felirati vita és ezt követi az új kormány programjának vitája. Néhány sürgős törvényjavaslat is sorra fog kerülni és mindezzel végezni lehet és fognak augusztus végéig.

Dobrescu Aurél, Sauciuc Saveanu, dr. Boila Zakariás petíciót nyújtottak be a központi választási bizottsághoz a fogarasi, storonjini és csikmegyei mandátumok felosztása ellen.

Legújabb hírek szerint Goga pártja fúzióra készül Codreanu vasgárdájával.

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Vajda Sándor és Maniu Gyula közötti tárgyalások, amelyek tegnap nyertek befejezést, semmi eredményre nem vezettek az új kormányalakítás szempontjából. Maniu, Vajda minden rábeszélése dacára sem hajlandó a kormányelnökséget elvállalni, csupán arra hajlandó, hogy a nemzeti-parasztpárt elnökségét újra átvegye.

BUCURESTI. Vajda miniszterelnök, aki szombat este Nagyszebenbe utazott, ahol a király kíséretében résztvesz a cserkész-jamboreen, kedden érkezik vissza a fővárosba. Kedden vagy szerdán minisztertanács lesz, amely meg fogja szövegezni a parlamentet megnyitó trónbeszédet, felsorolva mindazt, amit a nemzeti-parasztpárt meg akar valósítani. A kamara elnöke az eddigiek szerint Popovici Mihály, a szenátusé Traian Bratu lesz. Szó van azonban arról is, hogy Costachescu lesz a szenátus elnöke, Bratu pedig az új kormányban fog helyet foglalni.

Gróf Bethlen György, a Magyar Párt elnöke nyilatkozott a „Jóreggelt!”-nek a választások eredményéről

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az Országos Magyar Párt választási győzelme alkalmából a „Jóreggelt!” munkatársa felkereste gróf Bethlen György pártelnököt, Kolozs- és Udvarhely megye nagytöbbséggel megválasztott, népszerű képviselőjét, aki a választásokkal kapcsolatosan az Országos Magyar Párt nevében a következő kijelentéseket tette:

— A Magyar Párt a képviselő- és szenátorválasztások eredményével általában meg van elégedve. Az eddigi számítások szerint 14 magyar képviselő és 3 szenátor jut be a parlamentbe, sőt a mai községi szenátorválasztásokon a székely megyékben még újabb szenátormandátumokat remélhetünk. Így tehát

épen annyi mandátumot értünk el önálló listával, mintha a nemzeti-parasztpárttal a sokat vitatott választási kartellt megkötöttük volna.

— A magyarság választási győzelme azonban nem téríti el a Magyar Pártot attól a kötelességtől, hogy az erdélyi választásokon, különösen Udvarhely, Marostorda,

Máramaros és Biharmegyékben a hatóságok, főleg a csendőrség részéről elkövetett jogtalanságok és terror miatt fölemelje tiltakozó szavát az új parlament igazolási vitája során.

— Ezekről a választási visszaélésekről a Magyar Párt még mindig nincs a hiteles adatok teljes birtokában, mert a vidéki tagozatok még nem küldték be részletes jelentéseiket az elnöki tanácshoz. A jövő héten összeülő elnöki tanács fog dönteni arról a kérdéssel is, hogy

a két helyen megválasztott képviselők, illetve szenátor helyett, kik kapnak mandátumot az illető megyékben.

— A Magyar Párt örömmel és elismeréssel állapítja meg a romániai magyarságnak a lefolyt választásokon tanúsított öntudatos és egységes állásfoglalását a párt zászlója mellett, annál is inkább, mert ezt a sokoldalról megtámasztott egységet a választások céljaira megalakult, ugynevezett „gazdasági szövetség” és „Réthy-párt” — bár sikertelenül — mindenképpen meg akarta bontani.

Olaszország kilép a népszövetségből, ha nem kap teljes elégtételt az interparlamentáris konferencián

GENF. A „Jóreggelt!” tegnapi száma részletesen közölte a francia és olasz delegátusok közötti kínos botrányt, amely az interparlamentáris unió ülésén történt. Renaudet, a francia delegátust, Drumond népszövetségi főtitkár felszólította, hogy kijelentését vonja vissza és a konfliktust békés után intézzék el. Renaudet kijelentette, hogy egyetlen szavát sem hajlandó visszavonni, mert teljesen meg van róla győződve, hogy

az olaszországi állapotok nem szabadok és nem alkotmányosak s ezenkívül nincs mit tárgyalnia Mateotti gyilkos bandájával.

Erre Balbo olasz légügyi miniszter jelentkezett a Népszövetség központi titkárságánál és kormánya nevében kijelentette, hogy ha

Olaszország nem kap teljes elégtételt, akkor legnagyobb sajnálatára, kénytelen kilépni a Népszövetség tagjai közül. Balbonak ezt a kijelentését a genfi körök a legnagyobb megdöbbenéssel fogadták. A központi tanács a késő éjjeli órákig együtt maradt s azon igyekezett, hogy a két ország közötti kínos botrányt minél simábban intézhessék el, de ez mindeddig nem sikerült.

PÁRIS. A „Le Temps” a francia-olasz incidenst a legerősebben elítéli. Felhívja Herriot miniszterelnök figyelmét, hogy minden közösséget tagadjon meg Renaudet delegátussal mindaddig, amíg Renaudet hibáját jóvá nem teszi. Cikkében elismerő hangon ír Olaszországról, csodálja az olaszok gyors talpraállását a nehéz gazdasági viszonyok között.

Álmában párnája alól loptak el tízezer lejt egy gazdától

CLUJ-KOLOZSVÁR. Igen érdekes lopásról tett jelentést a sárosmonostori csendőrség. Riska községben történt az eset. Dura Nico-

lae községi gazda néhány nappal ezelőtt jelentette a csendőrségnek, hogy éjjel, amikor aludt, a párnája alá helyezett nadrágja zsebéből

elloptak 14.000 lejt. Ennen a nyájjal volt kinn a karámba ütött sztorban, ahol erősen elnyomta az álmom. Az ügyes tolvaj bizonyára tisztában volt a körülményekkel, különösen pedig az álmos gazda szokásával, mert a lopás jól sikerült. Dura Nicolae semmit sem vett észre. Nem ébredt fel, amikor a feje alá csusszant a tolvaj keze. Csak akkor vett tudomást a dologról, amikor másnap reggel vásárbamenés előtt meg akarta számolni a pénzét.

A meglopott gazda kétségbeesetten tette meg a jelentést a csendőrségnek. A csendőrség a feljelentés alapján erélyes nyomozást vezetett be, de ezideig még nem sikerült a tolvajt elfogni.

Rét katoná borzalmas halála a teherautó alatt

BUCURESTI. Az éjszaka 11 óra felé a „Steaua Româna” teherautója hatalmas vascövekkel megrakodva, Bica Miklós sofför vezetésével Ploestibe indult. Utközben a sofför felvette Alexandru Ioan csendőrőrmestert és Traian Ioan csendőrkáplárt. A két katona a vascövek tetejére ülve, folytatták az utat Ploesti felé. Mintegy 16 kilométerre a várostól azonban eddig meg nem állapított okokból az autó felborult és a vascövek a szó teljes értelmében agyonnyomták a két katonát. A szerencsétlenül járt két utasnak a teste a felismerhetetlenségig összeroncsolódott. Természetesen mindkettő azonnal meghalt. Rövid idő múlva kiszállott a hatóság a soffört letartóztatta, az összeroncsolt hullákat pedig a ploesti hullaházba szállították.

Megloptak egy ügyvédet

BUCURESTI. A reggel Iskovsky ügyvéd az állomás felől villamoson a Calea Victoriei-re igyekezett, de abban a pillanatban, amikor fel akart szállni a villamosra, a nagy tolongásban egy fiatalember melléje surlódott s a félelmetes zsebmetsző igazán bámulatos ügyességgel kivette az ügyvéd zsebéből a pénztárcát, amelyben 8000 lej készpénzen kívül más értékes okmányai is voltak. A meglopott ember pénztárcájának eltűnését azonnal észrevette, de a zsebmetszőnek a tolongásban sikerült elmenekülnie.

Megjelentek az öngyújtók az üzletekben

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az új kormány revízió alá vette a monopoltörvényt, amelynek ferdeségeiről meggyőződve engedélyezte Kolozsváron a lepecsételt öngyújtók üzletben való árulását. Mostan 360 lejért bárki vehet magának lepecsételt öngyújtót és ezzel valószínűleg meg fog szünni az agent provokátorok piszkos munkája, mert száz lej differenciáért, amiért legális öngyújtót vehet akárki, aligha próbálkozik majd valaki fekete öngyújtóval, amiért tudvalevőleg 5000 lejes büntetések járnak. Eszerint Kolozsváron meg van oldva a már régen orvoslásra váró öngyújtó-kérdés, de vidéken még mindig osztogatják a horribilis büntetéseket.

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

Kiadó üzlethelyiség raktárhelyiséggel, udvaron, irodahelyiségeknek, esetleg csendes műhelynek. Unió-u. 4.

Szépfekvésű házas telek, nagyon szép gyümölcsös eladó a Szondi-uccában. Értekezni Szabónál, Farkas-ucca 8.

Egyedülálló ur mellé házvezetőnőnek ajánlkozik Ivanciu Ileana. Szeszgyár-ucca 7.

Két szép mintájú perzsa szőnyeg eladó. Cima kiadóban. 6 személyes ezüst evőkészlet eladó. Cima kiadóban.

Lapelárusítókat magas jutalékkal felveszünk!

Szamosújvári, csabai, debreceni

száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb
napi áron beszerezhető

DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Julius 24. vasárnap. Róm. kath.
Krisztina. Görög. Cristina.
Prot. Christine. Izr. 20. Thamusz.

Jóreggelt!

A pártklubban.
Vajda Sándor miniszterelnök: Szere-
ncsénesen levezettem a választásokat,
most adjatok nyári szabadságot.
Pártvezérek (egyhangulag): Igen ám,
de a szabadságot mi is szeretjük...

Beszélgetés a kávéházban.
— Olvasta? Hitler zitaui beszédében
azt mondta, hogy most azok kiáltoznak
szabadságért, akik nemrégén gummu-
bakkal kergetőztek. Érdekes! Az kiabál,
akinek a háza ég...

Ma mi nem aka. komolyan len-
ni, csak pártelnök. Készen a va-
dasszonyi ex-remete: a párt sokkal biz-
tosabb, mint a kormány...

A pesti kommunisták közt elfoglalt:
Sallai Imrét, Korvin Ottó népbiztos he-
lyettesét. Kiderült, hogy Sallai úgy
párga Moszkvából a jó szoojet-pénzi,
mint egy másik Sallai a szappant...

Beszélgetés a strandon.
— Hallotta? Délafrikában feleség-
adót vetettek ki a többnejűkre. Egész
bátran kivethettek volna rájuk luxus-
adót...

— Időjárásjelentés. A meteoroló-
giai intézet időjárásjelentése sze-
rint változóan felhős időjárás vár-
ható, délen esővel és lényegtelen
hőmérsékletváltozással.

— Inspekciós gyógyszerárak.
Fortuna Piata Unirii, Hygea Piata
Mihail Viteazul, Victoria Calea Re-
gele Ferdinand, Sotropa Piata Cu-
za Voda.

— Nagyszabású ünnepségek lesz-
nek Károly király tiszteletére a
nagyszebeni cserkésztáborban. Bu-
karestből jelentik: A király szomba-
ton este Mihály vajda, Gorschi tá-
bornok és Gusti közoktatásügyi
miniszter társaságában Nagysze-
benbe utazik, ahol részt vesz a két
hét óta tartó cserkésztáborozáson.
A cserkésztáborban vasárnap és
hétfőn zajlanak le a minden évben
szokásos versenyek, amelyeket a
sportszerető király a trónörökös
társaságában néz végig. Innen a
király Szelistye községbe utazik,
ahol részt vesz szobra leleplezésén.
Az itt lezajló ünnepségek után vis-
zatér Nagyszebenbe, ahol újabb
nagyszabású ünnepségek fognak
lezajlani. A nagyszebeni lovasezre-
dek löversenyt rendeznek a király
jelenlétében. Öfelsége csak szer-
dán este fog eltávozni Nagyszeben-
ből. Szombaton este egyébként dr.
Vajda Sándor miniszterelnök is
Nagyszebenbe utazott, ahol meg-
előzi a királyt, hogy az állomási
ünnepélyes fogadtatáson jelen le-
hessen és a királyt üdvözlje.

— Ma írják alá az orosz-lengyel
megnemtámadási szerződést. Var-
sóból jelentik: Az orosz-lengyel meg-
nemtámadási szerződés aláírásá-
ban a tárgyalások már befejeződ-
tek, de hogy a román-orosz meg-
nemtámadási szerződés is kalap-
alá jusson, az aláírást elhalasztot-
ták. Ma váratlanul azt a hírt kap-
juk, hogy az orosz-lengyel meg-
nemtámadási szerződést Moszkvá-
ban még a mai nap folyamán alá
fogják írni.

Vizsgálatot indítottak több pénzügyi igazgató ellen a protekciós nyugdíjasok kifizetése miatt

BUCURESTI. Régóta hallatsza-
nak panaszok a tisztviselők, de kü-
lönösen a nyugdíjasok köréből,
hogy egyes magasabb fizetést vagy
nyugdíjat élvező protekciós egyé-
nek sokkal előbb és pontosabban
megkapják az illetményeiket, mint
a többi összeköttetés nélküli tiszt-
viselő és nyugdíjasok. Most e
panaszok alapján Mironescu pénz-
ügyminiszter elhatározta, hogy
vizsgálatot indít több vidéki pénz-
ügyigazgatóság ellen, mert ezek
nem hajtották végre a tisztviselői
fizetésekre vonatkozó rendeletet.
A minisztériumnak olyan adatai

vannak erre vonatkozólag, hogy
egyes pénzügyigazgatóságoknál
protekciós tisztviselők számára
utalták ki a fizetéseket, hátrányba
szorítva különösen nyugdíjasok
esetében olyanokat, akik nem ren-
delkeznek összeköttetésekkel. A
minisztérium a pénzügyigazgató-
ságokhoz inspektort küldött ki,
hogy a vizsgálatot levezessék. Mi-
ronescu pénzügyminiszter kijelen-
tette, hogy amennyiben a vádak
beigazolódnak, a bűnös pénzügy-
igazgatókat el fogja mozdítani ál-
lásaikból.

— Kolozsvár és Bukarest uszó-
szövetsége közt éles konfliktus tört
ki. A bukaresti és kolozsvári uszó-
szövetségek között állítólag a ko-
lozsvári alszövetség sportszerűtlen
magatartása miatt, éles konfliktus
tört ki. Így igen valószínű, hogy a
két város közötti uszóversenyeket
az idén nem tartják meg.

— Nagyváradon ma, vasárnap
két nivós labdarugóattrakció lesz.
A Ripensia a Törekvéssel, a buka-
resti CFR pedig a Crisanaival mér-
kőzik.

— A Juventus-Slavia közép-
európai kupamérkőzés ügyében a
kupa-bizottság augusztus 17-én fog
végérvényesen dönteni.

— A Camarasescu-tenniszkupa
legutóbbi mérkőzését Nagyváradon
játították le az NSE és a temesvári
Politechnica csapatai. Győzött a
váradai együttes 5:0 arányban és
így az erdélyi döntőben az Univer-
sitatea ellenfele az NSE lesz.

— Magyarországon rossz a ter-
més. A magyarországi ideai termés-
ről az utolsó tíz nap alatt sok el-
lenőrizhetetlen hír került forga-
lomba. Értesülésünk szerint Ma-
gyarországon az ideai termés sok-
kal rosszabb a múlt évinél. Erről
azonban a magyar földművelésügyi
miniszter csak a mai napon fog
nyilvános pontos adatokkal tájé-
koztatni.

— Gép-pisztolyos rablóbanda ki-
fosztotta az orosz állami bankot.
A leningradi állami bankban a teg-
nap a hivatalos órák alatt 8 tag-
ból álló gép-pisztolyokkal felsze-
relt rablóbanda behatolt. Az ott
lévő tisztviselőket megfélemlítve
nagyobb pénzeszeget elszakmá-
nyoltak és a legnagyobb gyorsá-
sággal igyekeztek elmenekülni
zsákmányukkal. A rendőrséget még
idejében avizálták és így üldözés
után sikerült a rablókat elfogni.

— Egy pásztorfiu merényletet
követett el a szófiai vasútvonal
ellen. Tegnap a Saragajero-Rus-
cusi vasútvonalon egy tizéves
pásztorfiu juhnyáját a sinek mel-
lett hajtva, köveket helyezett el,
mialatt egy személyvonat kikiklá-
sát idézte elő. A mozdony és a va-
gonok a sánca gurultak. Nyolc
vagon teljesen összetört. Egy em-
ber meghalt, négy súlyosan megse-
besült. A fiút letartóztatták és át-
adták az ügyészségnek.

— Halálra ítélték három kom-
munista agitátort. A lwovi törvény-
szék tegnap mondotta ki az ítéletet
négy kommunista agitátor ügyé-
ben, akik több galíciai faluban fel-
izgatták a lakosságot, véres inci-
denéseket okozva. Hármat közülök
halálra ítélték, egyet pedig élet-
fogytiglani fegyházra. Ha a köztár-
sasági elnök nem kegyelmez meg
nekik, az éjszaka folyamán, reggel
mindhármukat kivégzik.

— Összeült a nemzetközi ifju-
sági kongresszus. A nemzetközi
ifjúsági kongresszusra, amely az
ifjúság szabad óráinak hasznos fel-
használására vonatkozik, 29 ország
küldte be delegátusait. Ezen a kon-
gresszuson a cserkészletnek is nagy
szerep jut. A világcserkészlet főtít-
kárságát dr. Kaposi Molnár Ferenc
fogja képviselni s ő fogja tolmá-
csolni a világcserkészlet főtítkárá-
nak üdvözlését.

— Repülőgépről dobtak ultimá-
tumot a washingtoni munkanélküli
frontharcosok táborába. A ható-
ságok felszólították a tizenötezer
főnyi frontarcosinváziót, hogy
augusztus 1-ig ürítsék ki az összes
általuk elfoglalt középületeket és
a nyilvános parkokban ültött tá-
borokat. Az ultimátum egyik pél-
dányát repülőgépekről ledobták a
veterántáborokba. Az ultimátum-
ra az invázió vezetője William
Waters, ezt felelte: „Nem kértünk
engedélyt arra, hogy idejöhessünk,
most sem kérünk engedélyt arra,
hogy itt maradhassunk. Addig nem
megyünk ki a táborokból, amíg el
nem szllásolnak bennünket.”

— Létrejön a magyar-osztrák
ideiglenes kereskedelmi szer-
ződés. A magyar és az osztrák
kereskedelmi szerződés tárgyalá-
sok a tegnap késő esti órákig tar-
tottak. A tárgyaló felek igyekeznek
egy ideiglenes szerződést létrehoz-
ni, amellyel addig is, amíg a vég-
leges szerződés létrejönne, a két
ország közötti békés kereskedelmi
összeköttetést biztosítanák. A tár-
gyalásokat kedden fogják tovább
folytatni. Mind a két ország gaz-
dasági élete szempontjából csak
haszonnal járhat a szerződés nélküli
állapot mihamarább való megszün-
tetése.

— Kalapácsos gyilkosság Nagy-
szalontán. Tegnap özvegy Szer-
veczki Bertalanné gazdálkodó há-
zában megjelent egy fiatalember,
aki Szerveczkyné fejét kalapács-
csal széttronsolta és a holttestet a
kutba dobta. A rablógyilkosságot a
szomszédok fedezték fel. Jelentet-
ték az esetet a rendőrségnek. Ki-
derült, hogy a gazdag özvegy már
több ízben jelentést tett a rendőr-
ségen, hogy gyanús fiatalember
ólálkodik háza körül, aki valószí-
nűen meg akarja gyilkolni.

— Az országot árkában szülte
meg gyermekét és gyermekével
együtt kiszenvedett. Bálint Julia
petrozsényi cselédleány gyalog in-
dult Medgyesre, hogy ott állást
szerezzen. Az országon szülési
fájdalmak lepték meg és a cseléd-
leány megszülte gyermekét. A szü-
lés után komplikációk álltak be és
a szerencsétlen anya — emberi se-
gítség hiányában — csecsemőjével
együtt kiszenvedett az országot
árkában.

Ócska ólmos
legmagasabb árban vásárolok

Stössel

Calea Traian 31.

— A ROMÁN KORMÁNY ÉS A
NÉMETORSZÁGI ESEMÉNYEK.
A román kormány hír szerint
az éjszaka folyamán információkat
kért Berlinből az ottani esemé-
nyekről, azonban minden kísérlet
meddő maradt, mert a kormány
nem tudott semmiképp sem telefon
összeköttetést kapni a berlini ro-
mán követséggel.

— A román kath. egyház képví-
selőtestülete rendkívüli közgyűlé-
sét július 24-én, vasárnap délelőtt
11 órakor tartja a plébániaépület
tanácstermében.

— Anglia gazdasági előnyöket
nyer a kanadai konferencián. Otta-
vából jelentik: Anglia és dominiu-
mai között megkezdődött gazdasá-
gi tárgyalások során ma összeállí-
tották az egyes bizottságok delegá-
tusait. A kanadai miniszterelnök
kijelentette, hogy Kanada a legtá-
gabb körű preferenciákat hajlan-
dó nyújtani Angliának.

— Megoperálták a letartóztatott
Oanea volt szenátort. Tegnap dél-
előtt a sebészeti klinikán egy rég-
óta huzódó betegsége miatt meg-
operálták Oanea volt liberális sze-
nátort. Az operáció jól sikerült és
Oanea körülbelül két hétig fog fe-
küdni a klinikán az ügyészségi fog-
ház helyett.

— Az amerikai-német Davis-Cup
mérkőzést 2:1-re az amerikaiak
nyerték meg. A Párisban folyó
amerikai-német Davis-Cup konti-
nentális döntő első napján Cram
győzött Shields ellen, míg Vines
Prenntel szemben. A páros ver-
senyt az amerikaiak nyerték meg.

— Bolivia kész utolsó csepp vé-
réig harcolnia függetlenségéért.
Waningtonból jelentik: A dél-
amerikai Bolivia állam és Pa-
raguay között, a háború minden
pillanatban kitörhet. Tegnap Bo-
liviában kihirdették az ostromállo-
potot. Bolivia elnöke visszautasi-
tott minden közbenjárást, ellenben
kijelentette, hogy nem szeretné, ha
vér folynak, de ha az ország becsü-
letének megvédéséről van szó, ak-
kor Bolivia egész lakossága, kész
az utolsó csepp vérig harcolni.

— A lengyel-román barátság vál-
tozatlan marad. Ma történik meg
minden jel szerint az orosz-lengyel
megnemtámadási szerződés aláírá-
sa melynek tárgyalásai hosszú hó-
napokat vettek igénybe.

BUCURESTI. Egyes távirati iro-
dák a lengyel-orosz megnemtáma-
dási szerződés aláírására vonatko-
zó tárgyalásokkal kapcsolatban
azt a hírt kolportálták, hogy a
szerződés aláírása esetén a román-
lengyel szövetség meghiúsultnak
lesz tekinthető. Ezzel kapcsola-
ban ugyanazok a távirati irodák
közlik, hogy a román-orosz tár-
gyalások nem szakadtak meg, mert
azokat Zalesky lengyel külügymi-
niszter folytatja, a genfi tárgyalá-
sok sem szakadtak meg. Moszkvá-
ban pedig Pacek, Lengyelország
oroszországi követe folytatja a
megbeszéléseket. Amennyiben Len-
gyelország mégis aláírhatná a szer-
ződést, ez nem gyengítené a ro-
mán-lengyel kapcsolatokat.

EGY REJTÉLYES PÁRISI BÜNTETT

Eredeti francia bűnügyi regény

I.

Különös éjjeli támadás.

Az egész nagykoruton a legkeresettebb és leglátogatottabb helyiség a „Clotilde” kávéház volt. A környék leghíresebb helyiségei is, mint a „Két gránátos” s a „Kék róka” csak jóval utána következtek.

Este egy negyed mértföldnyire elfényltek lámpái s beragyogták a Clichy körút legszebb vidékét, a Pigalle-tér nagy négyszögét.

E kávéházat bizonyos Hoffer Jusztus nevű porosz ember alapította, akit a franciák iránti rokonszenven kívül főleg azon remény hozott Párisba, hogy meggazdagodjék.

Eleintén az egész negyed gunyolta az új kávést és azt jóslták neki, hogy megbukik, még mielőtt kiszáradna a falain a festék.

Csalatkoztak.

Ügyes ember lévén, mint minden német, veleszületett ravaszságával nemsokára magához csöditette az egész környéket, sőt még messzibb területek lakóit. És miután magához csöditette, le is bilincselte őket, aránylag szerény áron jó házi kosztot és finom kávéházi különlegességeket adva.

Üzletében fiatal neje és unokaöccse segítettek. Az előbbi különösen sokat jelentett az üzlet számára.

Unokaöccse, tenyerestálpas husz éves szász fiú volt, szinte a mulatságig rut, de rendületlen előzékeny segítő. Épen az ellentét kedvéért Adoninak nevezték.

A piros pozsgás Jusztusné azonban csinos volt és szép is volt s így természetes, hogy a vendégek szívesen töltöttek pár órával többet a kávéházban.

Eleintén Hoffer szívesen hitelezett is. S így hamar fellendült az üzlet.

Alig mult el fél év, már büszkén számlálta elő törzsvendégeit azoknak, akik gunyolódtak vele.

Van egy tucat előkelő politikusom, egy csomó művészem, három hírlapíró, két orvosom, több ügyvédem, tőkepénzeseim, építészeim, szóval a környék színe-java.

Lassankint a Clotild kávéház valódi központtá lett, hol légyotot adtak egymásnak az emberek hogy egy pohár sör mellett értesüljenek a napi újdonságokról.

A ravasz porosz lassankint kirostálta gyöngé vendégeit. Csupán a jó fizetőknek hitelezett, azoknak is minden hó végén bemutatta számláját s a megbízhatatlan vendégeket eltávolította.

Előzékenysége azonban nem csökkent vendégei irányában. Ha valaki hangosabban nyilatkozott, azonnal letette óriási porcellán pipáját, oda szaladt és nyugtalanul kérdezte:

— Mi az? Mi nem tetszik?

Ha a sör minőségéről panaszkodtak, minden habozás nélkül úgy rendelkezett, mintha új hordót csapoltatna.

Ha vacsorálni akartak, pillanat alatt föl volt terítve és Jusztus mester eltűnt a konyhában.

De persze azt sem vehette szívére, hogy valamelyik vendégét elküldje, midőn a zár-óra ütött.

Ahogy valami komoly játszma

folyt, vagy még néhány pintet akartak inni, a jámbor Jusztus bezárta ajtaját, betette az ablaktáblákat és dacára a rendőri parancsoknak, addig tartotta magánál vendégeit, ameddig maradni akartak.

Az igaz, hogy ilyenkor látni kellett volna ezt az embert, hogy miként habozott a haszon élvezete és az eshető birság rémlátomásai között.

Azért tehát folyvást a zárt ablaktáblák körül ólálkodott s szemét és fülét folyton valamelyik hasadékon tartotta.

S ha véletlenül hallani vélte az őrző kimért lépteit, összeresztette és ijedten monda:

— Csöndesség! A rendőrség jó! Megvagyunk csipve!

Az 1870. év egyik februári éjjelén Hoffer Jusztus szintén így le-

selkedett, mialatt három vendége csöndesen folytatta whist játszmáját.

Az egyik egy gazdag tőkepénzes volt, a másik Perola Aristides, a fiatal újságíró, a harmadik pedig Legris Bálint, az orvos, egy körülbelül harminc éves férfi, aki nem rég telepedett le Montmartreba.

Az újságíró folyvást szidta a kártyajárást, azt állítva, hogy e világon csak neki lehet ilyen szerencsétlen játéka, a másik kettő azonban mit se szólt, kivéve a whist hagyományos kifejezéseit:

— Miénk a tric... Mennyi honnör?... Önön az osztás...

Éjfél után fél órát ütött és Jusztus éppen meg akarta töltetni örökös porcellán pipáját, amidőn ki-
vülről borzasztó kiáltás hallatszott.

A haldokló férfiú kétségbeesett kiáltása volt, ugyanannyira, hogy a három játékos egyszerre dobták el kártyáját és sápadtan ugrottak föl.

— Hallja?... — mondták Jusztus felé.

A jámbor német sógor nem oly férfi volt, aki egykönnyen megindult.

— Hallom... — felelte, — bizonyosan néhány csavargó verekszik egymással, amint ez már éjjel a külső körutakon történni szokott. A rendőrség is helyesebben tenné, ha ezeket üldözné, ahelyett, hogy a szegény kávésokat zaklatja folytonosan.

— A rendőrség? Hát törődik-e az ily csekélységgel? — szólalt az a meg a guny hangján az újságíró. (Folytatása következik.)

Véres szerencsétlenség az Erzsébet-úton

Munka közben elszédült és nekiesett a fűrészkésnek, amely levágta oldalizmát

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az Erzsébet-ut aljában tegnap délután két óra körül zakafolt a fűrészgép és nagyban folyt a lázas munka. De a nap is kitett magáért és kegyetlenül melegen sütött a dolgozókra. Mikor már csak egy fél óra volt hátra, Roman György 21 éves Gépész-uccai lakos erős fejfájást kapott a nap melegtől. De azért tovább adta a gépbe a fát mindaddig, amíg

elszédült, kiesett kezéből a hasábfűrészes és jobb oldalával nekizuhant a fűrészkésnek.

A gépmester, ahogy észrevette a dolgot, azonnal ellökte kezével a

géptől a szerencsétlen munkást és leállította a gépet. Sajnos a fűrészkés oly gyorsan és erősen forgott, hogy a hirtelen segítség is nagyon megkészt. A szerencsétlen 21 éves munkás

oldalából félkiló izomrész szakadt le és kiömlő vére szerte-fröccsent önmagán és a gépészen.

Az ucca népe azonnal összecsődült a baleset színhelyén, miközben Roman György leült a szerzői számlájára és rettenetesen jajgatott. Az egyik munkás hamarosan telefonált a mentőállomásra, ahon-

nan dr. Matache szolgálatos orvos szállott ki a helyszínre. Közben egy Erzsébet-úti orvos is tudomást szerzett a véres szerencsétlenségről és sietett elsősegélyt nyújtani a szerencsétlen fiatalembernek. Roman Györgyöt a sebészeti klinikára szállították, ahol azonnal sikeres műtétet hajtottak végre rajta. Állapota ezidő szerint nagyon súlyos, de nem életveszélyes. Az orvos véleménye az, hogy két hét múlva már ismét egészséges lesz.

A rendőrség bevezette a nyomozást aziránt, hogy kit terhel a felelősség a súlyos szerencsétlenségért.

Igyék Azuga-sört!

Fényes nappal betörték egy orvos Jókai-uccai lakására

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap délután jelentést tett az első kerületi rendőrségen dr. Hart, Jókai-ucca 2. szám alatt lakó orvos cselédje, hogy ismeretlen tettesek, amíg hazulról elment, a konyhában álló bezárt szekrényből ellopták megalkarított pénzét, ami ezer lejnél többet tett ki. Az első kerületi rendőrség kiszállt a helyszínre és megállapította, hogy a szekrény és a konyha ajtó zárja érintetlen és az erőszaknak nyoma sem látszik. Így a tettesek lehet, hogy hasonló alkulccsal hatoltak be a konyhába és azzal nyitották ki a szekrényt is, de ez valószínűtlen, annál is inkább, mert nem hihető, hogy valaki annyi bátorságot merne venni magának, hogy fényes nappal betörjön egy nagy bérház lakásába. A cseléd állítása szerint egy cigányasszony ólálkodott az udvaron és valószínűleg ő követte el a betörést. A rendőrség kézreke-

ritette a cigányasszonyt, de az nem tudott semmiről semmit. A kerületi rendőrség az ügyet átadta a központi rendőrségen szolgálatos tisztnek, azonban semmi eredményt sem sikerült elérniök a különös betörés ügyében. A rendőrség erélyes nyomozást folytat az ügy felderítésére, de azt sem tartja lehetetlennek, hogy az egész betörési ügy csak koholmány.

Meghalt a világháború egyik híres diplomatája

PÁRIS. A tegnapi nap folyamán J. Jusserand, a híres diplomata, aki 23 évig volt Franciaország washingtoni követe, Párisban meghalt. E férfiú diplomáciai szerepét az a tény teszi emlékezetessé, hogy a háború idején ő volt az, akinek sikerült megnyernie az Egyesült Államokat az antant részére.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, július 24.

Bucuresti. 11.15: Gyermekrádió. 11.50: Vallásos előadás. 11.45: Egyházi dalok. 12: Hangverseny. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 17: Előadás a földművelőknek. 18: Könyv és román zene. 19.10: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Lucia von Lammermoor, Donizetti operája.

Budapest. 11: Újsághírek, kozmetika. 12: Kath. mise és prédikáció. 15.15: Evangélistisztelet. Utána az Operaház zenekarának hangversenye. Vezényel Dohnányi Ernő. 16: Gramofon. 17: Földművelők rádiója. 17.45: Szalonzenekari hangverseny. 19: Előadás. 19.30: Magyar népdalok. 20.50: Vidám-est. 21.45: Az Operaház zenekarának hangversenye. 23.50: Lukács Sári énekhangversenye. Utána jazz a Margitszigetről.

Bécs. 11.50: Szimfonikus hangverseny. 13: A német énekszövetség ünnepi hangversenye. 14: Szórakoztató hangverseny. 15.35: Citerahangverseny. 17: Haydn-ünnepség. 18: Szerenádok. 19: Hangverseny. 21.20: Kétzongorás hangverseny. 23.45: Otto Römisch-zenekar.

— Kötelező tantárgy lett a gyorsírás a magyar középiskolákban. A magyarországi hivatalos lapban megjelent a kultuszminisztérium rendelete, amely a középiskolákban a gyorsírás kötelező tantárgyként való bevezetéséről és a gyorsírás pedagógiai tanításáról intézkedik.

Megnyugtató a bizalom! Vegyi festés, tisztításban CZINK CÉG egy fogalom!

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 61.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.